

Тема номера: Обличчя Іншого

РЕДАКЦІЯ VERBUM

26 ЧЕРВНЯ 2019

Шановні читачі! Дивлячись в обличчя іншої людини, ми бачимо не тільки її безпосередні риси: на наше сприйняття накладаються уявлення про світ, стереотипи, вподобання й антипатії. У цьому випуску «Вербуму» ми пропонуємо закопатись у ці нашарування, наче археологи, щоб, якщо пощастить, винести на поверхню дрібку кращого розуміння себе самих.

Джерело: Vanessa Fraschina

В одному з попередніх номерів ми вже задумувалися про обличчя, підходячи до нього з боку літератури й філософії. Тепер же пропонуємо заглибитись у психологію – з теологічним відтінком.

Отець Віталій Храбатин пише про богословський вимір лица, придивляючись до його трактувань у Святому Письмі. «У Старому Завіті щодо Бога єврейський термін “rāpîm” – обличчя – вжито аж 100 разів. Автори завжди використовують його в контексті пізнання обличчя Божого, пошуків обличчя Божого, бачення обличчя Божого. Це щире бажання вказує на прагнення сопричастя з Господом». Проте старозавітна туга за Божим обличчям – трагічна, вона не має виповнення, доки на світ не приходить утілене Слово.

Із психоаналітиком Поліною Ювченко ми говорили про те, чи дозволяють соціальні мережі пізнати іншу людину, про повернення меланхолії та про зникнення лица з модерного мислення. Сучасна людина дедалі частіше не зовсім зрозуміє, чим може бути цікава й цінна інша особа поза екраном гаджета; ба більше, реальний інший може дратувати надмірною тілесністю, лякати хаосом спонтанності. Живі контакти в епоху онлайнного спілкування набувають нових, іноді несподівано небезпечних рис.

Павел Жевуський розмірковує про присутність зла в сучасній культурі та про обличчя, яке ми намагаємося йому надати. «Тікаючи від абсолютних цінностей, сучасність також відкидає ідею абсолютного зла. Немає абсолютного зла – і точно немає диявола». Утім, виявляється, що виштовхати втілене зло зі світоглядових концепцій не так уже й просто – і воно повертається, зокрема, у постаті серійного вбивці.

В останньому тексті випуску Юлія Карпицька пропонує рецензію на фільм Кшиштофа Кесльовського «Балакучі голови». Наближаючи камеру до обличчя героїв, режисер намагається проникнути за поверхню кадру й дослідити саму людську особу. Ця стрічка – вправа з інтроспекції, і не тільки для персонажів, а й для глядача, який разом із обличчями на екрані замислюється про свою суть і прагнення.

